

INDICII CALITĂȚII VIEȚII LA BOLNAVII CU HEPATOPATII CRONICE DIN REPUBLICA MOLDOVA

Elena BEREZOVSCAIA

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, Chișinău, Republica Moldova

Autor corespondent: Elena Berezovskaia, e-mail: elenaberezovskaia69@gmail.com

Cuvinte-cheie: *calitatea vieții, chestionarul SF-36, infecție cronică HBV, boala ficatului gras metabolic asociat.*

Introducere. Calitatea vieții prezintă un indicator strategic al sănătății în diferite patologii cronice, în special a celor hepatice. Conceptul general al calității vieții este utilizat pe scară largă, reflectând o corelare directă dintre calitatea vieții și bunăstarea personală.

Scop. Studiarea indicilor calității vieții la bolnavii cu hepatopatii cronice în condițiile Republicii Moldova.

Material și metode. Pentru realizarea scopului au fost examinați 59 de pacienți adulți cu diferite hepatopatii cronice: 34 de pacienți cu infecție cronică cu virusul hepatic B (Lotul HBV), 25 de pacienți cu boala ficatului gras metabolic asociat (Lotul BFG) și 26 de persoane adulte aparent sănătoase (Lotul-martor). Pentru evaluarea calității vieții (QoL) a fost folosit chestionarul SF-36 cu ajutorul căruia au fost apreciate opt scoruri: PF – funcționarea fizică; RF-P – funcționarea determinată de starea fizică; BP – durerea corporală; GH – starea generală de sănătate; VT – vitalitatea; SF – funcționarea socială; RF-E – funcționarea determinată de starea emoțională; MH₂ – sănătatea mintală. Pe baza sumării indicilor acestor scoruri au fost apreciați doi parametri integrali: Indicele de sănătate fizică (PH) și Indicele de sănătate mintală (MH). Datele obținute au fost prezentate în formatul $M \pm m$ și analizate utilizând programul de completare „Analiza datelor” Excel 2016. Pentru a determina nivelul de semnificație statistică (p), a fost aplicat testul Mann-Whitney neparametric. Pentru efectuarea studiului a fost obținut acordul Comitetului de Etică a Cercetării Științifice a USMF „Nicolae Testemițanu”, Chișinău, Republica Moldova, nr.10 din 28.12.2020.

Rezultate. Nivelurile cele mai scăzute ale parametrilor integrali ai QoL s-au înregistrat în lotul HBV: $PH=46,69 \pm 1,22$, $MH=38,97 \pm 1,56$. În lotul BFG s-au atestat următoarele valori ale acestor parametri: $PH=47,02 \pm 1,37$ și $MH=45,91 \pm 1,55$. Veridicitatea diferențelor între loturi pentru PH și MH a fost de 95% și de 99%, respectiv. În lotul-martor, valorile medii pentru acești parametri au fost $PH=53,01 \pm 0,91$ și $MH=51,51 \pm 1,50$, existând diferențe veridice ale acestor parametri cu ambele loturi de studiu ($p < 0,01$; $p < 0,01$). Analiza rezultatelor scorurilor reflectă menținerea tendinței valorilor minimale în lotul HBV. O scădere mai accentuată se observă în scorurile RF-E al MH. Acest indicator a fost apreciat cu punctaje scăzute în loturile HBV și BFG ($37,25 \pm 4,83$ și $66,67 \pm 7,45$) versus lotul-martor $93,59 \pm 3,71$ ($p < 0,01$; $p < 0,01$; $p < 0,01$). Scorurile PH ale QoL demonstrează o scădere mai slabă a punctajelor. Cel mai afectat scor s-a dovedit a fi RF-P: $52,94 \pm 5,76$ în lotul HBV și $68,00 \pm 5,69$ în lotul BFG, versus $89,42 \pm 3,45$ în lotul-martor. Scorul GH a fost apreciat cu punctaje scăzute în loturile HBV și BFG ($52,32 \pm 2,84$ și $53,88 \pm 3,50$), versus lotul-martor: $70,54 \pm 3,05$ ($p < 0,01$; $p < 0,01$).

Concluzii. În hepatopatiile cronice descresc toate componentele ce caracterizează calitatea vieții, cel mai mult fiind afectată componenta mintală. Scăderi mai semnificative ale calității vieții se înregistrează în lotul de pacienți cu infecție cronică cu VHB.